/ASEM/ Academy of Economic Studies of Moldova

DSpace CRIS Repository at ASEM **https://cris.ase.md**

IREK ASEM Facultatea Contabilitate

Accounting in digitalization conditions

Pantelei, Adelina

ASEM

https://cris.ase.md/handle/123456789/4939

978-9975-155-

Downloaded from DSpace CRIS Repository at ASEM, DSpace CRIS at ASEM serve as Institution's institutional repo

DOI 10.5281/zenodo.6758153
CZU 657:004.78

ACCOUNTING IN DIGITALIZATION CONDITIONS

CONTABILITATEA ÎN CONDIȚIILE DIGITALIZĂRII

Adelina PANTELEI
pantelei.adelina.btf7@ase.md
Coordonator științific: **Liliana LAZARI,** ORCID ID: 0000-0001-8310-2341
liliana.lazari@ase.md
Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova

Abstract. *The entities prepare the financial statements both in accordance with IFRS and in accordance with the SNC which are based on the European directives and IFRS. Accounting has undergone major changes since its inception, and in order to provide information to more users, accounting procedures and methods have also diversified, even reaching software. The IT accounting environment has facilitated the economic development of the entities. The digitalization of accounting at national and international level takes place in different ways, with different impulses and stages. In the age of technology, accountants use accounting programs that record the transactions and actions undertaken by the entity and include several modules, from primary documentation to financial reporting. The advantages of this software include: fast accessibility, detailed presentation of information and accuracy of errors. In addition to the benefits, there are low accounting costs and time required to complete a task. One of the challenges for young accountants is artificial intelligence. Another major challenge is cyber security, which needs to be integrated into an entity's decision-making processes. So, in the end, the IT environment offers many opportunities but also challenges for the accounting profession, in terms of benefits there are many more and I think we will face all the challenges.*

Keywords: *Accounting, Financial Reporting, Financial Information, Information Technology, Accounting Software, Accounting Registration, Analyze, Cyber Security, Economic Environment, Digitalization.*
JEL: A22; I25; M41

Introducere.

Conform definiției Ministerului Finanțelor contabilitatea este știința și arta de gestionare a afacerilor și reprezintă un sistem de colectare, identificare, grupare, prelucrare, înregistrare, generalizare și de prezentare a informațiilor privind elementele contabile şi de raportare financiară. Acest domeniu are ca obiectiv evaluarea, gestiunea și controlul activelor, datoriilor și a capitalului propriu, și aceste activități arată situația privitor la poziția și performanța financiară, fluxurile de numerar și modificările capitalului propriu, atât pentru cerințele interne ale gestiunii, cât și în relațiile cu investitorii, fondatorii, creditorii, organele de control, clienții, instituțiile publice și alți utilizatori ai informațiilor economice.

Entitățile țin contabilitatea și întocmesc situațiile financiare conform IFRS(Standardele Internaționale de Raportare Financiară), emise de Consiliul pentru Standarde Internaţionale de Contabilitate, care devin valabile în Republica Moldova după acceptarea lor de Guvernul Republicii Moldova sau conform SNC (Standardele Naţionale de Contabilitate) care sunt bazate pe directivele Uniunii Europene şi pe IFRS, elaborate şi aprobate de Ministerul Finanţelor al Republicii Moldova.

Digitalizarea în sensul său propriu ar semnifica procesul de transformare a semnalelor analogice în semnale digitale. Digitalizarea per general aduce foarte multe schimbări și acestea în

timp record devin indispensabile în folosință, în deosebi în domeniul economic. Prin urmare departamentele contabile au început cât de curând să implementeze tehnologiile informaționale pentru a-și îmbunătăți activitatea.

Cercetarea acestui subiect este bazată pe mai multe metode de cercetare, cum ar fi: analiza literaturii de specialitate; metoda istorică – cunoașterea evoluției acestui domeniu; metoda comparației – impactul la nivel național și internațional ; metoda inducției și deducției; și metoda analizei și sintezei.

Studiind mai multe surse se poate afirma că asupra acestui domeniu a fost făcute cercetări sub diferite aspecte, cum ar fi : aspectul educațional ,unde putem menționa articolul „Digitalizarea – mijloc sau scop al educației universitare contabile?" ; aspectul aplicativ unde putem menționa articolul „Contabilitatea în era digitalizării" ; ș.a. .

Conținut de bază.

Făcând trimitere la articolul „Viitorul profesiei contabile în era digitalizării" se consideră că în condițiile destul de dinamice a dezvoltării tehnologiilor informaționale, este destul de important să cunoaștem și condițiile digitalizării contabilității. Astăzi mediul IT a ușurat dezvoltarea economică a entităților și a dus la creșterea cererii pentru servicii. În aceste condiții, găsim o necesitate de a fi în pas cu continua dezvoltare a aspectelor de digitalizare a contabilității și dezvoltarea mediului IT în contabilitate și chiar per general în economie. Digitalizarea proceselor contabile nu doar sporește nivelul de eficiență a departamentelor contabile, dar reduce și nivelul de stres al contabililor. Mediul actual nu permite departamentelor contabile să-și desfășoare activitatea fără aplicarea tehnologiilor contemporane și fără acces la informații de la distanță. În acest sens digitalizarea contabilității oferă un șir de avantaje și soluții care contribuie la buna funcționare a celorlalte procese din cadrul entității. Deci, din cele menționate putem deduce scopul acestei lucrări, care este cercetarea aspectelor aferente digitalizării contabilității și dezvoltării mediului aferent.

Dacă e să ne referim la o incursiune istorică a contabilității putem spune că oamenii de știință au făcut mari descoperiri încă din Antichitate. Evoluția contabilității este legată de evoluția schimburilor comerciale. De la gravarea pe argilă umedă, s-a trecut la înregistrarea pe papirus, apoi a început procesul de digitalizare și evidența contabilă a devenit mult mai accesibilă . De la simplele însemnări s-a trecut la contabilitatea memorială (se foloseau terminii de „dare" și „avere"), contabilitatea în partidă simplă (reflectăm operațiunile prin metoda „intrare-ieșire") și apoi la contabilitatea în partidă dublă (înregistrarea simultană a două conturi și cu aceiași sumă). Contabilitatea a trecut prin multe schimbări ajungând în zilele de azi să fie un domeniu destul de tehnologizat. Aceste schimbări sunt datorate evoluției tehnologiei în toate domeniile.

Digitalizarea contabilității pe planul național și cel internațional au loc în diferite maniere, cu diferite impulsuri și etape. Pe plan internațional, dar și național se așteaptă să crească piața soft-ului de contabilitate. Dacă e să ne referim la rolul tehnologiei AI, conform articolul „11 Tendințe contabile pentru 2022: Noi previziuni și ce se află dincolo? " , se poate afirma că pe ambele planuri în prezent se investește și se adoptă tehnologia AI – soft-ul de inteligență artificială. Pe plan național se observă însă mai mult, că încă digitalizarea este la etapa performanței unui soft contabil obișnuit însă la fel destul de performant, deoarece este greu de imaginat un tranzit atât de rapid la soft-urile IA. În urma unui studiu s-a observat că aproximativ 75 % din departamentele contabile au început să utilizeze măcar una din soluțiile tehnologice noi. Din acest motiv se consideră că digitalizarea contabilității pe plan național este cu un pas în urmă, deoarece de obicei se implementează totul după modele internaționale în deosebi cele europene.

Este ușor de înțeles că în prezent fiecare entitate are nevoie de un sistem informațional bine securizat și eficient în folosință. Desigur că în întreaga lume procesul de digitalizare are loc în periodicitate diferită, dar într-un final toate entitățile își îmbunătățesc sistemele sale pentru prosperitatea economică. Deci dacă datorită digitalizării, entitățile reduc considerabil erorile și toate operațiunile care pot fi omise, atunci digitalizarea în contabilitate reprezintă un factor vital de care în mod direct depinde activitatea eficientă per general în entitate. Totodată, datorită digitalizării se pot externaliza o parte din procesele contabile la domiciliile angajaților.

Analizând se poate menționa că digitalizarea contabilității necesită dezvoltarea abilităților profesionale necesare pentru a supraveghea procesele de producție per total. Din articolul „Digitalizarea în profesia contabilă și de audit prin sisteme informatice ", se poate observa că acest proces de tehnologizare crește transparența informațiilor, însă este important faptul că facilitează legătura dintre clienți și autoritățile fiscale. Folosirea tehnologilor informaționale reduce timpul de lucru a unui contabil și nu în ultimul rând reduce costurile entităților. Soft-urile contabile oferă datelor prezentate în situațiile financiare o credibilitate mai mare pentru utilizatorii de informație. Aceste soft-uri contabile oferă entităților posibilitatea: de a întocmi situațiile financiare; de a interveni rapid pentru eliminarea riscurilor; de a lua decizii pentru investiții și desigur pentru a analiza rezultatele entității.

Progresele lumii contemporane în mediul IT.

Mediul IT a reușit până acum să pătrundă absolut în toate sferele de activitate a societății. Ceea ce ține de mediul economic – contabil tehnologiile informaționale au asaltat destul de puternic și de rapid în ultima perioadă. Progresele tehnologice și utilizarea lor în contabilitate au început la mijlocul secolului trecut și desigur că au deschis porțile unei noi evoluții la care nimeni nu s-a așteptat. Este evident că pentru lumea contemporană și noua generație, sistemul informațional este absolut necesar și util. Așa cum în ultimele decenii tehnologiile au asaltat destul de mult, tot mai multe persoane înțeleg că pentru a conduce o entitate sau pur și simplu pentru a duce contabilitatea este necesar un sistem informațional performant și securizat pentru evidența informației contabile.

În condițiile de oferire a unor servicii de calitate contabilii și în deosebi tinerii contabili, trebuie să beneficieze de toate avantajele ce le oferă un soft contabil IT de ultimă generație, cum ar fi: securitate, exactitate și desigur că acest sistem trebuie să ofere capacitatea de a lucra cu volume mari de informație și de ale procesa în mod eficient. Impactul noilor tehnologii informaționale oferă noi instrumente de analize și raportare a informației, oferă adaptări noi la dinamismul proceselor din societate și totodată ține legătura cu clienții, furnizorii și ceilalți utilizatori. În aceste condiții tinerilor contabili le este mai ușor să se adapteze acestor programe. Dacă e să ne referim iarăși la articolul „Digitalizarea în profesia contabilă și de audit prin sisteme informatice ", putem menționa că : evoluţia masivă din ultimii ani în domeniul tehnologiei a avut un impact semnificativ asupra procesului de digitalizare a activităţilor desfăşurate zilnic de oameni. Profesiile contabile şi de audit sunt tot mai digitalizate ca urmare a progresului tehnologic, deoarece tot mai multe organizaţii implementează sisteme informatice performante cu scopul de a-şi automatiza un număr tot mai mare de activităţi, în special cele care sunt repetabile, procedurale, structurate sau simple. Astfel, sistemele informatice devin tot mai prezente în activităţile financiar-contabile sau de audit datorită numeroaselor avantaje pe care le oferă: prelucrarea rapidă a unui volum mare de date, reducerea pe cât posibil a „timpilor morţi", a erorilor sau a costurilor suplimentare. Datele prelucrate cu sistemele informatice sunt mult mai clare şi mai transparente şi oferă suport în fundamentarea procesului decizional.

Utilitatea tehnologiilor informaționale în contabilitate.

Sistemul IT cuprinde o totalitate de echipamente de calcul și aplicații software folosite pentru a memora, prelucra, sistematiza și transmite date solicitate de utilizatorii de informație.

Citând informația din articolul „Contabilitatea în era digitalizării" : un aspect foarte important al digitalizării contabilității este transpunerea datelor contabile într-un sistem unic informațional, conectat cu realitatea. Sistemul informațional contabil contribuie la crearea de modele organizaționale care vizează crearea de valoare și satisfacerea nevoilor managementului strategic superior, managerilor de linie medie și personalului operațional. Totodată, acesta nu trebuie confundat cu sistemul informatic, care constituie componenta sa materială, adică setul de hardware și software necesare pentru colectarea și reprocesarea informațiilor.

În era tehnologiilor inovative practic nici un contabil nu mai folosește suporturile de hârtie. Toți contabilii folosesc programe de contabilitate. Conform articolului „Viitorul profesiei contabile în era digitalizării" - un soft contabil este un instrument pentru înregistrarea și procesarea tranzacțiilor contabile și a evenimentelor din cadrul entității și cuprinde diferite module funcționale, cum ar fi statele de plată, conturile creditoare și debitoare, balanțele de verificare sau modulele de raportare financiară. Piața oferă un număr mare de softuri și prin urmare fiecare entitate își alege unul în dependență de necesitățile sale.

Dacă e să menționăm avantajele unui soft contabil, putem spune că acesta oferă accesare rapidă a conturilor corespunzătoare, reprezentarea detaliată a informațiilor financiare, care pot fi ușor tipărite sau transmise online în orice moment , la fel și o precizie mai mare a erorilor și un control mai eficient al informației. Folosirea unui soft poate reduce costurile contabile suportate prin eliminarea sarcinilor inutile. Utilizarea tehnologiilor reduce erorile matematice, acele care sunt des prezente în calculul manual. Aceste programe de contabilitate se pot adapta nevilor entității, fiind un sistem flexibil. Sistemele IT folosite în contabilitate practic schimbă activitatea contabilului. Aceste schimbări obligă contabilul la o gândire critică și de asemenea să posede cunoștințe pentru manevrarea unui soft contabil. Și ca urmare dacă folosim un program specializat de contabilitate, situațiile financiare și raportarea pot fi generate cu ușurință și într-un timp mai util.

Provocările profesiei contabile în condițiile digitalizării acestui domeniu.

Inovațiile tehnologice oferă atât oportunități cât și provocări pentru profesia contabilă. Efectul pozitiv al acestor schimbări depășesc efectele negative. Unul din efectele negative este problema de securitate a așa numitor softuri contabile, a datelor din aceste softuri. Vorbind despre principalele provocări ale profesiei contabile în mediul IT, putem enumera: Schimbările determinate de tehnologiile digitale; Inteligența artificială; Securitatea cibernetică.

În era digitalizării sistemul IT este indispensabil pentru un contabil deoarece acesta oferă suport în rezolvarea problemelor și prevenirea riscurilor. În acest caz schimbările determinate de tehnologiile digitale stau între rezolvarea imediată a problemelor apărute și activitățile primordiale ale entității.

Inteligența artificială oferă oportunități pentru a-și îmbunătăți capacitățile specialiștilor și în deosebi tinerilor contabili, deoarece ei sunt mult mai inițiați în această sferă. Prin urmare dezvoltarea sistemelor de inteligență artificială ne va permite analiza unui volum mai mare de date într-un timp mult mai eficient, la fel și creșterea productivității și generarea datelor mai precise la un cost redus. Inteligența artificială oferă oportunități vaste pentru contabili și un nivel mai ridicat de eficiență pentru munca contabilului.

Cum s-a menționat anterior una din problemele critice ale oricărei entități este securitatea datelor. Securitatea cibernetică este o problemă majoră și acest risc trebuie integrat în toate procesele decizionale de afaceri. Orice dispozitiv care poate stabili o legătură cu internetul devine o potențială poartă pentru un atac cibernetic prin care se poate ajunge în interiorul rețelei interne și se pot accesa

și compromite date. Acest lucru înseamnă nu doar o amenințare serioasă pentru o entitate din punct de vedere al costurilor și al logisticii, dar și o afectare a reputației și a încrederii clienților. Printre soluțiile disponibile pentru orice firmă de contabilitate care dorește să își asigure succesul se numără: apelarea și consultanța a unei entități specializate în IT, alinierea la cele mai recente evoluții tehnologice, o atitudine pro-activă și decizii bine informate.

Progresul tehnologic aduce noi provocări acestei profesii și acest progres necesită obținerea unor noi competențe profesionale din partea contabililor. Este necesar ca ei să înțeleagă cât de importante sunt aceste tehnologii și să știe cum să le utilizeze în mod optim pentru eficientizarea activității entității. Pentru a fi competitivi, contabilii trebuie să fie bine pregătiți și flexibili în fața provocărilor motivate de tehnologia informațională.

Concluzii.

Într-un final după realizarea prezentei cercetări, se poate confirma că mediul IT pe parcursul vremii a îmbunătățit considerabil viața unei entități în general ,dar și activitatea profesiei contabile în particular. Viața unui contabil s-a ușurat, deoarece nu mai are nevoie de suporturi pe hârtie, totul este computerizat. Pentru tinerii contabili nu mai există acele provocări ce erau cu aproximativ 20-30 de ani în urmă. Acum cea mai mare problemă a unui contabil poate fi frauda softului contabil în care el păstrează toate datele. Da, mai există și riscuri ce țin de partea practică, dar atunci când studiezi totul devine mult mai ușor. Noile tehnologii utilizate în contabilitate, chiar și calculatorul, telefonul, imprimanta aduc o mare ușurință pentru această profesie. Deci mediul IT are un aspect pozitiv mult mai pronunțat decât cel negativ și aceasta determină o îmbunătățire a performanței în afaceri. Profesia contabilă a devenit în ultima perioadă mai supusă procesului de digitalizare, deoarece tot mai multe entități implementează aceste inovații cu scopul de a-și automatiza un număr mai mare de activități, în special pentru cele care se repetă. Concluzionând cele spuse anterior se poate afirma că orice entitate este interesată să utilizeze în departamentul de contabilitate cele mai inovatoare tehnologii informaționale pentru a grăbi procesul de digitalizare în acest domeniu.

Referințe bibliografice:

1. Ministerul Finanțelor, Contabilitate și Audit, definiția contabilității – https://www.mf.gov.md/ro/contabilitate-%C8%99i-audit/contabilitate-%C8%99i-raportare-financiar%C4%83
2. GHERMAN BURSUC, M. MELEGA, A. GROSU, V. Contabilitatea în era digitalizării. În: International scientific conference on accounting, ISCA 2021: 10 Edition, April 1-2, 2021, Chișinău: Culegere de articole științifice. Chișinău: ASEM, 2021. pp. 43-49. ISBN 978-9975-155-25-0 (PDF). https://caae.ase.md/files/caae/conf/conf_aprilie_2021.pdf
3. IONESCU, B.-Ş., BARNA, L.-E.-L. (2021), Digitalization in the Accounting and Auditing Profession through ERP Systems. În: Audit Financiar, vol. XIX, no. 4(164)/2021, pp. 681-690, DOI: 10.20869/AUDITF/2021/164/027. http://revista.cafr.ro/ArticolRO?CodArticol=9685
4. BOGHIAN, F.-A. SOCOLIUC, M. Viitorul profesiei contabile în era digitalizării. În: Provocările contabilității în viziunea tinerilor cercetători [online]: culeg. de articole șt.: conf. șt. intern., 12-13 martie 2020. Ed. a 4-a. Chișinău: ASEM, 2020, pp. 175-184. ISBN 978-9975-75-981-6. https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/1234567890/608/Boghian_F-A_Socoliuc_M_%20conf_12.03.20.pdf?sequence=1&isAllowed=y
5. GRIGOROI, L. LAZARI, L. DIGITALIZATION - MIDDLE OR PURPOSE OF ACCOUNTING UNIVERSITY EDUCATION În: Conferința științifică internațională : 8 Edition, Aprilie 4-5, 2019, Chișinău: Culegere de articole științifice. Chișinău: ASEM, 2019. pp. 19-25 . ISBN 978-9975-127-67-7 (PDF). https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/1234567890/19/Grigoroi_L_Lazari_L_%20conf_con_05.04.19.pdf?sequence=1&isAllowed=y
6. Accounting Software Trends for 2022/2023: New Forecasts & What Lies Beyond . https://financesonline.com/accounting-software-trends/
7. Accounting Trends for 2022: New Forecasts & What Lies Beyond . https://financesonline.com/accounting-trends/